

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

**Львівський національний медичний університет
імені Данила Галицького**

**Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії
Завідувач кафедри –проф. Варес Я. Е.**

***ЩОДЕННИК
ВИРОБНИЧОЇ ЛІКАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ
З ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ (Vкурс)
індивідуальний профільний курс практичної підготовки
«терапевтична стоматологія»***

Прізвище _____

Ім'я _____ По батькові _____

Курс _____ Група _____

Студент _____

(прізвище, ім'я та по батькові)

проходить виробничу практику з хірургічної стоматології у обсязі обов'язків помічника хірурга стоматолога на базі _____

(назва лікувального закладу)

у _____

(місто, район, область)

Терміни практики: з ____ . ____ до ____ . ____ 20__ р.

Керівник практики від Університету _____

(посада, прізвище, ім'я та по батькові, підпис)

Загальний керівник від бази практики _____

(посада, прізвище, ім'я та по батькові, підпис)

Безпосередній керівник від бази практики _____

(посада, прізвище, ім'я та по батькові, підпис)

Студент прибув " ____ " _____ 20__ р.

вибув " ____ " _____ 20__ р.

Підпис відповідальної особи _____

М.П.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Виробнича практика проводиться відповідно до навчального плану підготовки лікарів-стоматологів та програми практики на V курсі. Обсяг виробничої лікарської практики з хірургічної стоматології становить 5 кредити (2,5 тижні).

Під час практики студенти виконують обов'язки помічника хірурга стоматолога на базі відділень та кабінетів хірургічної стоматології обласних, міських, районних закладів охорони здоров'я. Студенти працюють по 6 годин щоденно впродовж 12,5 робочих днів. У відділі має бути графік роботи студентів. Безпосереднім керівником практики студентів є лікар хірург стоматолог.

Студент до відбуття на практику повинен пройти інструктаж керівника практики від Університету, отримати програму та щоденник практики, направлення на практику.

Студент, прибувши у лікувально-профілактичний заклад (ЛПЗ), повинен подати безпосередньому керівникові від бази практики щоденник, пройти інструктаж з техніки безпеки, уточнити план проходження практики.

Під час проходження практики студент зобов'язаний суворо дотримуватись правил внутрішнього розпорядку ЛПЗ.

Звіт про практику студент складає відповідно до календарного графіка проходження практики й додаткових вказівок керівників практики від Університету та від бази практики.

Виробнича практика студента оцінюється 200 бальною системою і враховується при призначенні стипендії нарівні з іншими дисциплінами навчального плану.

Студент, що не виконав вимог практики і отримав негативний відгук про роботу або незадовільну оцінку під час захисту звіту, підлягає відрахуванню з університету.

Метою викладання навчальної дисципліни «виробнича лікарська практика з хірургічної стоматології» є фахова підготовка лікаря-стоматолога, яка передбачає засвоєння питань теорії й практики з усіх розділів хірургічної стоматології та основ ЩЛХ, починаючи з організації роботи хірургічного відділення стоматологічної поліклініки та щелепно-лицевого стаціонару до надання ургентної допомоги при невідкладних станах і в вогнищах масового ураження та кваліфікованої хірургічної стоматологічної при захворюваннях ЩЛД.

ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

№	Тема	Кількість годин	Дата	Відмітка про зарахування	Підпис
1.	Структура і організація хірургічної стоматологічної населенню України. Ознайомлення з роботою лікаря хірурга-стоматолога. Виявлення факторів ризику розвитку основних стоматологічних захворювань в залежності анатомо-фізіологічних особливостей будови щелепно-лицевої ділянки. Методи обстеження хворого. Алгоритм стоматологічного обстеження пацієнта з хірургічною стоматологічною патологією. Суб'єктивні і об'єктивні методи діагностики.	6			
2	Стоматологічний інструментарій рекомендований для виконання хірургічних маніпуляцій у порожнині рота. Санітарно-епідемічні вимоги роботи лікаря хірурга-стоматолога.	6			
3	Методика місцевого знеболення при амбулаторних хірургічних втручаннях на верхній та нижній щелепі.	6			
4	Операція типового видалення зуба – показання, методика проведення, інструментарій, етапи проведення.	6			
5	Операція атипового видалення зуба – показання, методика проведення, інструментарій, етапи проведення.	6			
6	Гострий серозний та гнійний періостит. Диференційна діагностика та хірургічне та консервативне лікування. Одонтогенний абсцес/флегмона клітковинних просторів ЩЛД. Диференційна діагностика та хірургічне та консервативне лікування.	6			
7	Хронічні периапікальні та маргінальні запальні процеси періодонту. Хірургічні методи лікування хронічного періодонтиту.	6			
8	Методика обстеження хворих з травматичними ушкодженнями щелепно-лицевої ділянки	6			
9	Травматичні ушкодження м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки. Первинна хірургічна обробка ран обличчя.	6			
10	Травматичні ушкодження зубів. Перелом, повний та неповний вивих зуба	6			
11	Ускладнення при видаленні зубів (кровотеча, альвеоліт). Їх лікування та профілактика. Лікування та профілактика ускладнень травматичних пошкоджень щелепно-лицевої ділянки (травматичний остеомієліт, травматичний верхньощелепний синусит та ін.). Алгоритм дій хірурга-стоматолога на амбулаторному прийомі.	6			
12	Післяопераційне лікування хворих із запальними та травматичними захворюваннями щелепно-лицевої ділянки.	6			
13	Залікове заняття	3			

Тематичний план самостійної роботи студентів

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин	Вид контролю
1.	Пластика м'яких тканин ЩЛД місцевими тканинами. Пластика м'яких тканин ЩЛД клаптем на ніжці.	6	Поточний контроль на практичних заняттях
2.	Особливості променевої діагностики патологій ЩЛД.	7	
3.	Обґрунтування вибору додаткових методів обстеження в комплексній діагностиці захворювань ЩЛД.	7	
4.	Принципи седативної підготовки хворих до операційних втручань в клініці ЩЛХ.	7	
5.	Особливості застосування окремих препаратів різних фармакологічних груп (місцеві анестетики, препарати для невідкладної допомоги, антибіотики) в комплексному лікуванні захворювань ЩЛД.	6	
6.	Сучасні фізіотерапевтичні методи лікування в клініці ЩЛХ.	6	
7.	Підготовка хворих із супутньою патологією до операційного втручання.	6	
8.	Невідкладні стани в практиці хірурга-стоматолога. Серцево-легенева реанімація.	6	
9.	Принципи вибору операційного доступу при втручаннях в ЩЛД. Види розрізів. Особливості догляду за післяопераційною ранною. Види швів.	6	
10.	Перфоративний верхньощелеповий синусит. Пластика ороантрального з'єднання. Методика проведення.	6	
11.	Об'єм та порядок надання допомоги щелепно-лицевим пораненим на етапах медичної евакуації. Військово-лікарська експертиза та експертиза непрацездатності при пораненнях та захворюваннях ЩЛД мирного та військового часу.	6	
12.	Сучасні методи діагностики, лікування передракових захворювань шкіри обличчя, слизової оболонки порожнини рота та язика, їх профілактика.	6	
Всього		75	

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Перелік практичних навичок та вмінь на час проходження виробничої практики «Виробнича лікарська практика з хірургічної стоматології», ШКШ «стоматологія дитячого віку»

1. Продемонструвати вміння застосовувати принципи медичної деонтології у хірургічній стоматологічній практиці.
2. Продемонструвати володіння сучасними методами та принципами санітарно-просвітницької роботи.
3. Визначити основні структурні підрозділи організації стоматологічної хірургічної допомоги населенню України.
4. Демонструвати вміння збирати скарги та анамнез.
5. Демонструвати вміння заповнення медичної документації.
6. Провести пальпаторне дослідження при запальних захворюваннях, пошкодженнях м'яких тканин та кісток щелепно-лищевої ділянки.
7. Вміти взяти мазок, відбиток для цитологічного дослідження.
8. Володіти методами виконання місцевого знеболювання в щелепно-лищевої ділянці (аплікаційне, інфільтративне).
9. Володіти методами виконання провідникового знеболювання на верхній щелепі.
10. Володіти методами виконання провідникового знеболювання на нижній щелепі.
11. Провести типові видалення зубів.
12. Провести нетипові видалення зубів.
13. Провести видалення напівретинуваних та ретинуваних зубів.
14. Здійснити розкриття субперіостальних абсцесів.
15. Здійснити розкриття абсцесів м'яких тканин.
16. Продемонструвати розсічення та висічення слизової оболонки при перікоронаритах.
17. Володіти методикою видалення секвестрів при обмеженому остеомієліті.
18. Провести зупинку кровотечі після видалення зуба.
19. Здійснити тампонування та ушивання ямки при перфорації верхньощелепної пазухи.
20. Вміти зробити пункцію при запальних процесах щелепно-лищевої ділянки
21. Вміти виконати хірургічне лікування хронічного періодонтиту (резекція верхівки, гемісекція, ампутація, короно- радикулярна сепарація, реплантація).
22. Провести зондування нориці, протоків слинних залоз, видалення конкрементів з протоків.
23. Вміти виконати хірургічне лікування при травмі зубів та м'яких тканин щелепно-лищевої ділянки
24. Продемонструвати методи надання невідкладної допомоги - проведення штучного дихання, закритого масажу серця.

Критерії оцінювання виконання практичних навичок:

5 балів – отримує студент, який усно чи письмово виклав запропоновану маніпуляцію та ґрунтовно описав її на достатньо високому теоретичному рівні, а також продемонстрував засвоєння практичної навички у повному обсязі.

4 бали - отримує студент, який усно чи письмово виклав запропоновану маніпуляцію та надав їй теоретичний опис, але допустив при цьому несуттєві помилки. Обсяг продемонстрованої практичної навички був достатнім.

3 бали – отримує студент, який усно чи письмово виклав запропоновану маніпуляцію та надав їй теоретичний опис, але допустив при цьому суттєві помилки. Студент може продемонструвати практичну навичку лише на найпростішому рівні.

Навичка вважається незарахованою, якщо студент усно чи письмово не виклав запропоновану маніпуляцію та/або не надав їй достатній теоретичний опис. Студент не засвоїв практичну навичку в процесі виробничої практики.

Щоденник практики

№ з/п	Дата	Прізвище, ім'я, по-батькові, вік	I, II	Скарги і анамнез захворювання	Дані об'єктивного обстеження	Діагноз	Проведене лікування (що зроблено, етапи лікування, пропис медикаментозних засобів)	Підписи керівників
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	21.01	Карпенко Сергій Вікторович, 34 р	I	Болюча припухлість в ділянці 36 зуба, з'явилась 2 дні тому, поступово збільшувалась. Болі при накушуванні на 36 зуб.	Обличчя асиметричне за рахунок припухлості лівої щоки. Коронка 36 зруйнована. Слизова оболонка в діл. 36 зуба гіперемована, перехідна складка згладжена, болоча при пальпації, симптом флюктуації	Гострий гнійний одонтогенний періостит н/ц в ділянці 36 зуба.	Мандибулярна та інфільтраційна анестезія Sol. Ubistesini 4% - 1,8. Періостотомія довжиною 2 см в межах 35-37 зубів. Рану промито р-ном 3% H ₂ O ₂ та дреновано смужковим гумовим впускником. Призначено: Лінкоміцин 0,5 г 3 р/день 7 днів per os; Лінекс 2 к. 3 р/день 7 днів; Німесил 1 п. 2 р/день 2 дні; Полоскання гіпертонічним розчином 4-5 р/день. Повторний візит 23.01.15	

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	

Перелік практичних навичок та вмінь на час проходження виробничої практики

№ з/п	Перелік практичних навичок	Бали (від 3 до 5)	Дата	Підпис
1.	Продемонструвати вміння застосовувати принципи медичної деонтології у хірургічній стоматологічній практиці.			
2.	Продемонструвати володіння сучасними методами та принципами санітарно-просвітницької роботи.			
3.	Визначити основні структурні підрозділи організації стоматологічної хірургічної допомоги населенню України.			
4.	Демонструвати вміння збирати скарги та анамнез.			
5.	Демонструвати вміння заповнення медичної документації.			
6.	Провести пальпаторне дослідження при запальних захворюваннях, пошкодженнях м'яких тканин та кісток щелепно-лищевої ділянки,.			
7.	Вміти взяти мазок, відбиток для цитологічного дослідження.			
8.	Володіти методами виконання місцевого знеболювання в щелепно-лищевої ділянці (аплікаційне, інфільтративне).			
9.	Володіти методами виконання провідникового знеболювання на верхній щелепі.			
10.	Володіти методами виконання провідникового знеболювання на нижній щелепі.			
11.	Провести типове видалення зубів.			
12.	Провести нетипове видалення зубів.			
13.	Провести видалення напівретинованих та ретинованих зубів.			
14.	Здійснити розкриття субперіостальних абсцесів.			
15.	Здійснити розкриття абсцесів м'яких тканин.			
16.	Продемонструвати розсічення та висічення слизової оболонки при перикоронітах.			
17.	Володіти методикою видалення секвестрів при обмеженому остеомієліті.			
18.	Провести зупинку кровотечі після видалення зуба.			
19.	Здійснити тампонування та ушивання ямки при перфорації верхньощелепної пазухи.			
20.	Вміти зробити пункцію при запальних процесах щелепно-лищевої ділянки.			
21.	Вміти виконати хірургічне лікування хронічного періодонтиту (резекція верхівки, гемісекція, ампутація, короно-радикулярна сепарація, реплантація).			
22.	Провести зондування нориці, протоків слинних залоз, видалення конкрементів з протоків.			
23.	Вміти виконати хірургічне лікування при травмі зубів та м'яких тканин щелепно-лищевої ділянки			
24.	Продемонструвати методи надання невідкладної допомоги - проведення штучного дихання, закритого масажу серця.			
Сума балів за засвоєння практичних навичок (72-120):				

Безпосередній керівник від бази практики _____

(прізвище, ім'я та по батькові, підпис)

Загальний керівник від бази практики _____

(прізвище, ім'я та по батькові, підпис)

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ПРАКТИКИ

Підсумковий контроль студенти складають в останній день практики комісії, до складу якої входять керівники практики від Університету і, за можливості, від баз практики. До захисту практики на підсумковому занятті допускається студент, який на 100 % виконав програму виробничої практики, надав обґрунтовані відповіді на запитання щодо змісту щоденника, та набрав мінімальну кількість балів за поточне проходження практики (72 бали), представив звіт за практику та позитивну характеристику загального керівника від бази практики.

Перелік питань для підсумкового контролю:

1. Повна ретенція та дистопія 38 зуба із нахилом 90° у медіальний бік
2. Вестибулярна дистопія 13 зуба поза межі зубного ряду.
3. Гострий серозний періодонтит 26 зуба
4. Гострий гнійний періодонтит 37 зуба
5. Гострий гнійний періодонтит 44 зуба
6. Гострий гнійний періодонтит 22 зуба
7. Гострий гнійний періодонтит 15 зуба
8. Хронічний гранулематозний періодонтит 21 зуба
9. Хронічний гранулюючий періодонтит 14 зуба
10. Хронічний гранулематозний періодонтит 36 зуба (дистальний корінь)
11. Хронічний ганулематозний періодонтит 27 зуба (дистальний щічний корінь)
12. Хронічний фіброзний періодонтит 45 зуба
13. Гострий серозний перикороніт в ділянці 38 зуба
14. Гострий гнійний перикороніт в ділянці 48 зуба
15. Гострий серозний періостит в ділянці 35 зуба
16. Гострий гнійний періостит в ділянці 22 зуба
17. Гострий гнійний періостит в ділянці 26 зуба
18. Одонтогенний абсцес підочної ділянки справа
19. Одонтогенний абсцес під'язикового валика зліва
20. Гострий епідемічний паротит
21. Гострий серозний лімфаденіт у підщелепній ділянці зліва
22. Гострий серозний лімфаденіт лівої привушно-жувальної ділянки
23. Фурункул верхньої губи зліва
24. Загострення хронічного одонтогенного верхньощелепного синуситу зліва
25. Загострення хронічного калькульозного сіалоаденіту правої підщелепної слинної залози
26. Вкушена рана лівої щоки зліва, що проникає в порожнину рота (невідомий собака)
27. Різана рана лівої підочної ділянки
28. Вкушена рана верхньої губи (невідомий собака)
29. Рвана рана верхньої губи
30. Рвана рана правої щоки, що не проникає в порожнину рота
31. Садно підборідкової ділянки
32. Термічний опік I ступеня лівої щічної ділянки
33. Термічний опік II ступеня лівої щічної ділянки
34. Термічний опік IIIa ступеня лівої щічної ділянки
35. Хімічний опік II ступеня правої щічної ділянки (концентрована сірчана кислота)
36. Травматичний неповний вивих 21 зуба
37. Травматичний вколочений вивих 11 зуба
38. Травматичний повний вивих 21 зуба

39. Травматичний поперечний перелом кореня зуба в ділянці апікальної третини
40. Травматичний поздовжній перелом кореня зуба
41. Травматичний перелом альвеолярного відростка верхньої щелепи в межах 14 – 21 зубів
42. Травматичний перелом альвеолярного відростка нижньої щелепи в межах 43 – 33 зубів
43. Травматичний центральний перелом нижньої щелепи без зміщення відламків
44. Травматичний перелом нижньої щелепи в ділянці кута зліва зі зміщенням відламків
45. Травматичний двобічний перелом нижньої щелепи в ділянці кута зліва та ментальний справа зі зміщенням відламків
46. Травматичний перелом верхньої щелепи за Ле- Фор I
47. Травматичний перелом верхньої щелепи за Ле- Фор II
48. Двобічний передній вивих нижньої щелепи
49. Травматичний перелом виличної кістки справа зі зміщенням
50. Травматичний перелом виличної дуги зліва зі зміщенням

Критерії оцінювання підсумкового контролю з практики:

Підсумкове заняття виробничої лікарської практики студентів 4-го курсу передбачає розв'язання двох ситуаційних задач, що включає теоретичний опис та демонстрацію вмінь і практичних навичок:

Практична навичка 1 - збір скарг, анамнезу.

Практична навичка 2 - огляд хворого, інструментальне обстеження, інтерпретація додаткових методів обстеження.

Практична навичка 3 - встановлення діагнозу, визначення плану лікування та заповнення відповідної документації.

Практична навичка 4 - виконання лікувальної маніпуляції.

Практична навичка 5 - призначення післяопераційного лікування, рекомендації.

Кількість балів за підсумкове заняття виставляється згідно з існуючим положенням від 50 до 80 балів та складається із суми балів за обидві ситуаційні задачі.

Можлива кількість балів за ситуаційну задачу становить від 25 до 40 та складається із суми балів за кожен із п'яти практичних навичок.

8 балів – отримує студент, який письмово виклав запропоновану маніпуляцію та ґрунтовно описав її на достатньо високому теоретичному рівні, а також продемонстрував засвоєння практичної навички у повному обсязі.

7 балів – отримує студент, який письмово виклав запропоновану маніпуляцію та надав їй теоретичний опис, але допустив при цьому несуттєві помилки. Обсяг продемонстрованої практичної навички був достатнім.

6 балів – отримує студент, який письмово виклав запропоновану маніпуляцію та надав їй теоретичний опис, але допустив при цьому суттєві помилки. Студент продемонстрував лише найпростіший рівень виконання навички.

5 балів – отримує студент, який письмово виклав запропоновану маніпуляцію та надав їй теоретичний опис, але допустив при цьому суттєві помилки. Студент не зміг правильно продемонструвати виконання практичної навички.

Практична навичка не зараховується студенту, який письмово не виклав суть необхідної практичної навички та/або не надав їй достатній теоретичний опис. Студент не засвоїв практичну навичку у процесі виробничої практики.

Оцінка за практику складається з суми балів за виконання студентом практичних навичок, які перевіряються безпосереднім керівником від бази практики (максимум 120 балів – мінімум 72 бали), та балів за підсумковий контроль, що виставляються при проведенні диференційованого заліку (максимум 80 балів – мінімум 50 балів).

Результати практики

Завдання	Бали	Оцінка	Підпис керівника практики від Університету
Сума балів за поточне навчання			
Сума балів за підсумковий контроль			
Сума балів за практику			

Оцінка за практику _____

(прописом)

«_____» _____ 20____ рік.

(дата захисту практики)

Керівник практики від Університету _____

(прізвище, ім'я, по-батькові, підпис)